

**НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О.
БОГОМОЛЬЦЯ**
Кафедра загальної і медичної психології

**МЕТОДИЧНІ РОЗРОБКИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«ПСИХОЛОГІЯ ДІЯЛЬНОСТІ МЕДИЧНОГО ПРАЦІВНИКА»

Освітній рівень другий рівень вищої освіти - магістр
Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність 221 «Стоматологія»

Автор: Лазуренко О.О., канд.психолог.наук, доцент

Затверджено на засіданні кафедри
загальної і медичної психології
Протокол № 2 від «12» вересня 2024 року

Завідувач кафедри
загальної і медичної психології,
професор

Матяш М.М.

Тема № 1. Психологічні поняття та критерії професійної діяльності.

(практичне заняття – 2 години)

План заняття:

1. Професійна діяльність та її структура.
2. Завдання та методи психології професійної діяльності.
3. Професіографія.
4. Мотиви професійної діяльності.
5. Професійна успішність та здібності фахівця.
6. Професійно важливі властивості медичного працівника, медичного психолога.

Питання для контролю та самоконтролю:

1. Активність і діяльність
2. Структура діяльності особистості
3. Опанування діяльністю
4. Навички і вміння
5. Основні види діяльності
6. Особливості професійної діяльності лікаря

Теми доповідей і рефератів (презентацій):

Активність та її види.

Зовнішня, фізична та внутрішня, психічна, діяльність

Роль діяльності в становленні особистості.

Опанування діяльністю

Рекомендована література:

Основна:

1. Кокун О.М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця: Монографія. – К.: ДП «Інформ.-аналіт.агенство», 2012. – 200 с.
2. Корольчук М.С. Психофізіологія діяльності: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Ельга, Ника-Центр, 2009. – 400 с.
3. Лазуренко О.О., Сміла Н.В. Психологічна готовність майбутнього лікаря до професійної діяльності. Навчально-методичний посібник. - К.: Інтерсервіс, 2018. - 111 с.
4. Лазуренко О.О. Проблема особистісно-професійного становлення майбутнього лікаря та шляхи її вирішення у практиці вищої медичної школи // Психологічний часопис. - №4 (14) 2018.

Додаткова:

1. Вежновець Т.А. Соціально-психологічне моделювання кадрового менеджменту у сфері охорони здоров'я: автореф.дис....д-ра мед.наук: 14.02.03/ Т.А. Вежновець. – К., 2017. – 44 с.

2. Городнова Н.М. Кабінет психолога в системі освіти. – К.: Шк. світ, 2009. – 128 с.
3. Лазуренко О.О. Проблема саморегуляції та професійного самоздійснення особистості фахівця// Теорія і практика сучасної психології. - №3, 2018. – С.34-39
4. Лазуренко О.О. Психологічні особливості формування емоційної компетентності майбутнього лікаря: дис. ... канд. психол. н. : 19.00.07. – Київ, 2017. – 270 с.
5. Лазуренко О.О. Тенденції модернізації професійно-психологічної підготовки лікарів: компетентнісний підхід / О.О. Лазуренко // Психологічний часопис. – №1 (11) 2018. – С. 87-100.
6. Максименко С. Д., Максименко К.С., Папуча М.В. Медична психологія / За редакцією академіка С.Д. Максименка. 2-ге видання. Підручник. – Вінниця: Нова Книга, 2010 – 520 с.
7. Максименко С. Д., Максименко К.С., Папуча М.В. Психологія особистості.: - К.: Видавництво ТОВ «КММ», 2007, - 296 с.
8. Синдром «професійного вигорання» та професійна кар'єра працівників освітніх організацій: гендерні аспекти: Навч. посіб. для студ.вищ. навч. закл. та слухачів ін-тів післядиплом. освіти/За наук. ред.. С.Д.Максименка, Л.М. Карамушки, Т.В. Зайчикової – К.: Міленіум, 2004. – 264 с.
9. Тертична Н.А., Лазуренко О.О. Компетентність як ціннісна орієнтація у професійній підготовці медичного психолога / О. О. Лазуренко, Н.А. Тертична // Особистість та її історія: Зб. матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції. – Ніжин, 2017. – С. 103-105.
- 10.Тертична Н.А., Лазуренко О.О. Фаховий досвід та професійне вигорання медичних працівників // Fundamental and applied researches in practice of leading scientific schools. Volume 25, Number 1, 2018. – С. 129-134.

Тема № 2. Психологічні складові професіоналізму

(практичне заняття – 2 години)

План заняття.

1. Поняття професіоналізму в психології.
2. Компоненти професіоналізму фахівця.
3. Професіонал як суб'єкт професійної діяльності.
4. Критерії визначення професіоналізму.
5. Професійні компетенції та компетентності фахівця.
6. Складові професіоналізму медичного працівника.

Питання для контролю та самоконтролю:

1. Професійне становлення фахівця.

2. Етапи професійного розвитку.
3. Поняття професіоналізму.
4. Критерії професіоналізму
5. Складові професіоналізму медичного працівника

Теми доповідей і рефератів (презентацій):

Розуміння професіоналізму особистості та діяльності у зарубіжній та вітчизняній психології

Професіоналізм та непрофесіоналізм особистості

Професійні компетенції та компетентності фахівця.

Компоненти професіоналізму фахівця.

Рекомендована література:

Основна:

1. Кокун О.М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця: Монографія. – К.: ДП «Інформ.-аналіт.агенство», 2012. – 200 с.
2. Корольчук М.С. Психофізіологія діяльності: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Ельга, Ника-Центр, 2009. – 400 с.
3. Лазуренко О.О., Сміла Н.В. Психологічна готовність майбутнього лікаря до професійної діяльності. Навчально-методичний посібник. - К.: Інтерсервіс, 2018. - 111 с.
4. Лазуренко О.О. Проблема особистісно-професійного становлення майбутнього лікаря та шляхи її вирішення у практиці вищої медичної школи // Психологічний часопис. - №4 (14) 2018.

Додаткова:

1. Вежновець Т.А. Соціально-психологічне моделювання кадрового менеджменту у сфері охорони здоров'я: автореф.дис....д-ра мед.наук: 14.02.03/ Т.А. Вежновець. – К., 2017. – 44 с.
2. Городнова Н.М. Кабінет психолога в системі освіти. – К.: Шк. світ, 2009. – 128 с.
3. Лазуренко О.О. Проблема саморегуляції та професійного самоздійснення особистості фахівця// Теорія і практика сучасної психології. - №3, 2018. – С.34-39
4. Лазуренко О.О. Психологічні особливості формування емоційної компетентності майбутнього лікаря: дис. ... канд. психол. н. : 19.00.07. – Київ, 2017. – 270 с.
5. Лазуренко О.О. Тенденції модернізації професійно-психологічної підготовки лікарів: компетентнісний підхід / О.О. Лазуренко // Психологічний часопис. – №1 (11) 2018. – С. 87-100.

6. Максименко С. Д., Максименко К.С., Папуча М.В. Медична психологія / За редакцією академіка С.Д. Максименка. 2-ге видання. Підручник. – Вінниця: Нова Книга, 2010 – 520 с.
7. Максименко С. Д., Максименко К.С., Папуча М.В. Психологія особистості.: - К.: Видавництво ТОВ «КММ», 2007, - 296 с.
8. Синдром «професійного вигорання» та професійна кар'єра працівників освітніх організацій: гендерні аспекти: Навч. посіб. для студ.вищ. навч. закл. та слухачів ін-тів післядиплом. освіти/За наук. ред.. С.Д.Максименка, Л.М. Карамушки, Т.В. Зайчикової – К.: Міленіум, 2004. – 264 с.
9. Тертична Н.А., Лазуренко О.О. Компетентність як ціннісна орієнтація у професійній підготовці медичного психолога / О. О. Лазуренко, Н.А. Тертична // Особистість та її історія: Зб. матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції. – Ніжин, 2017. – С. 103-105.
- 10.Тертична Н.А., Лазуренко О.О. Фаховий досвід та професійне вигорання медичних працівників // Fundamental and applied researches in practice of leading scientific schools. Volume 25, Number 1, 2018. – С. 129-134.

Тема № 3. Мотивація професійної діяльності лікаря

(практичне заняття – 2 години)

План заняття.

1. Мотиваційна сфера особистості.
2. Потреби як джерело активності особистості.
3. Види мотивів.
4. Мотиви професійної діяльності.
5. Психологічні проблеми мотивації.

Питання для контролю та самоконтролю:

1. Що означає поняття мотив.
2. Визначення поняття мотивація.
3. Охарактеризуйте види мотивів.
4. Перерахуйте основні мотиваційні компоненти професійної діяльності.

Теми доповідей і рефератів (презентацій):

Спрямованість особистості та форми її прояву.
Мотивація діяльності.
Методи дослідження мотивів
Мотиваційні тренінги

Рекомендована література:

Основна:

1. Кокун О.М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця: Монографія. – К.: ДП «Інформ.-аналіт.агенство», 2012. – 200 с.
2. Корольчук М.С. Психофізіологія діяльності: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Ельга, Ника-Центр, 2009. – 400 с.
3. Лазуренко О.О., Сміла Н.В. Психологічна готовність майбутнього лікаря до професійної діяльності. Навчально-методичний посібник. - К.: Інтерсервіс, 2018. - 111 с.
4. Лазуренко О.О. Проблема особистісно-професійного становлення майбутнього лікаря та шляхи її вирішення у практиці вищої медичної школи // Психологічний часопис. - №4 (14) 2018.

Додаткова:

1. Вежновець Т.А. Соціально-психологічне моделювання кадрового менеджменту у сфері охорони здоров'я: автореф.дис...д-ра мед.наук: 14.02.03/ Т.А. Вежновець. – К., 2017. – 44 с.
2. Городнова Н.М. Кабінет психолога в системі освіти. – К.: Шк. світ, 2009. – 128 с.
3. Лазуренко О.О. Проблема саморегуляції та професійного самоздійснення особистості фахівця// Теорія і практика сучасної психології. - №3, 2018. – С.34-39
4. Лазуренко О.О. Психологічні особливості формування емоційної компетентності майбутнього лікаря: дис. ... канд. психол. н. : 19.00.07. – Київ, 2017. – 270 с.
5. Лазуренко О.О. Тенденції модернізації професійно-психологічної підготовки лікарів: компетентнісний підхід / О.О. Лазуренко // Психологічний часопис. – №1 (11) 2018. – С. 87-100.
6. Максименко С. Д., Максименко К.С., Папуча М.В. Медична психологія / За редакцією академіка С.Д. Максименка. 2-ге видання. Підручник. – Вінниця: Нова Книга, 2010 – 520 с.
7. Максименко С. Д., Максименко К.С., Папуча М.В. Психологія особистості.: - К.: Видавництво ТОВ «КММ», 2007, - 296 с.
8. Синдром «професійного вигорання» та професійна кар'єра працівників освітніх організацій: гендерні аспекти: Навч. посіб. для студ.вищ. навч. закл. та слухачів ін-тів післядиплом. освіти/За наук. ред.. С.Д.Максименка, Л.М. Карамушки, Т.В. Зайчикової – К.: Міленіум, 2004. – 264 с.
9. Тертична Н.А., Лазуренко О.О. Компетентність як ціннісна орієнтація у професійній підготовці медичного психолога / О. О. Лазуренко, Н.А. Тертична // Особистість та її історія: Зб. матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції. – Ніжин, 2017. – С. 103-105.
10. Тертична Н.А., Лазуренко О.О. Фаховий досвід та професійне вигорання медичних працівників // Fundamental and applied researches in practice of leading scientific schools. Volume 25, Number 1, 2018. – С. 129-134.

Тема 4. Супервізія та менеджмент як супровід професійної діяльності лікаря

(практичне заняття – 2 години)

План заняття.

1. Сутність поняття «супервізія», мета, завдання, функції та типи.
2. Базові цінності супервізії.
3. Етичні і юридичні принципи супервізії.
4. Значення супервізії у підготовці медичних працівників.
5. Особливості взаємодії супервізора та супервізованого.

Питання для контролю та самоконтролю:

1. Супервізія: визначення поняття, різновиди, критерії ефективності.
2. Специфіка супервізії в медичній галузі.
3. Супервізія: характеристика різновидів.
4. Характеристика психологічних компонентів процесу управління в медицині.

Теми рефератів:

Соціально-психологічні особливості управління персоналом в медичній галузі.

Формування сприятливого соціально-психологічного клімату в колективах закладів охорони здоров'я.

Діяльність керівника у галузі охорони здоров'я та медичної допомоги з попередження та розв'язання конфліктів.

Рекомендована література

Основна:

1. Коқун О.М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця: Монографія. – К.: ДП «Інформ.-аналіт.агенство», 2012. – 200 с.
2. Корольчук М.С. Психофізіологія діяльності: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Ельга, Ника-Центр, 2009. – 400 с.
3. Лазуренко О.О., Сміла Н.В. Психологічна готовність майбутнього лікаря до професійної діяльності. Навчально-методичний посібник. - К.: Інтерсервіс, 2018. - 111 с.
4. Лазуренко О.О. Проблема особистісно-професійного становлення майбутнього лікаря та шляхи її вирішення у практиці вищої медичної школи // Психологічний часопис. - №4 (14) 2018.

Додаткова:

1. Вежновець Т.А. Соціально-психологічне моделювання кадрового менеджменту у сфері охорони здоров'я: автореф.дис....д-ра мед.наук: 14.02.03/ Т.А. Вежновець. – К., 2017. – 44 с.
2. Городнова Н.М. Кабінет психолога в системі освіти. – К.: Шк. світ, 2009. – 128 с.
3. Лазуренко О.О. Проблема саморегуляції та професійного самоздійснення особистості фахівця// Теорія і практика сучасної психології. - №3, 2018. – С.34-39
4. Лазуренко О.О. Психологічні особливості формування емоційної компетентності майбутнього лікаря: дис. ... канд. психол. н. : 19.00.07. – Київ, 2017. – 270 с.
5. Лазуренко О.О. Тенденції модернізації професійно-психологічної підготовки лікарів: компетентнісний підхід / О.О. Лазуренко // Психологічний часопис. – №1 (11) 2018. – С. 87-100.
6. Максименко С. Д., Максименко К.С., Папуча М.В. Медична психологія / За редакцією академіка С.Д. Максименка. 2-ге видання. Підручник. – Вінниця: Нова Книга, 2010 – 520 с.
7. Максименко С. Д., Максименко К.С., Папуча М.В. Психологія особистості.: - К.: Видавництво ТОВ «КММ», 2007, - 296 с.
8. Синдром «професійного вигорання» та професійна кар'єра працівників освітніх організацій: гендерні аспекти: Навч. посіб. для студ.вищ. навч. закл. та слухачів ін-тів післядиплом. освіти/За наук. ред.. С.Д.Максименка, Л.М. Карамушки, Т.В. Зайчикової – К.: Міленіум, 2004. – 264 с.
9. Тертична Н.А., Лазуренко О.О. Компетентність як ціннісна орієнтація у професійній підготовці медичного психолога / О. О. Лазуренко, Н.А. Тертична // Особистість та її історія: Зб. матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції. – Ніжин, 2017. – С. 103-105.
- 10.Тертична Н.А., Лазуренко О.О. Фаховий досвід та професійне вигорання медичних працівників // Fundamental and applied researches in practice of leading scientific schools. Volume 25, Number 1, 2018. – С. 129-134.

Тема 5. Формування професійної ідентичності лікаря

(практичне заняття – 2 год.)

План заняття.

1. Поняття професійної ідентичності.
2. Модель професійної ідентичності лікаря.
3. Особистісне самовизначення. Ситуативне самовизначення.
4. Професійні стереотипи.

Питання для контролю та самоконтролю:

1. Поняття професійної ідентичності у психології.

2. Професійна ідентичність майбутніх фахівців.
3. Самовизначення і успішність професійної діяльності

Теми рефератів:

Самореалізація особистості в професії.

Формування професійної ідентичності майбутніх лікарів.

Рекомендована література

Основна:

1. Кокун О.М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця: Монографія. – К.: ДП «Інформ.-аналіт.агенство», 2012. – 200 с.
2. Корольчук М.С. Психофізіологія діяльності: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Ельга, Ника-Центр, 2009. – 400 с.
3. Лазуренко О.О., Сміла Н.В. Психологічна готовність майбутнього лікаря до професійної діяльності. Навчально-методичний посібник. - К.: Інтерсервіс, 2018. - 111 с.
4. Лазуренко О.О. Проблема особистісно-професійного становлення майбутнього лікаря та шляхи її вирішення у практиці вищої медичної школи // Психологічний часопис. - №4 (14) 2018.

Додаткова:

1. Вежновець Т.А. Соціально-психологічне моделювання кадрового менеджменту у сфері охорони здоров'я: автореф.дис....д-ра мед.наук: 14.02.03/ Т.А. Вежновець. – К., 2017. – 44 с.
2. Городнова Н.М. Кабінет психолога в системі освіти. – К.: Шк. світ, 2009. – 128 с.
3. Лазуренко О.О. Проблема саморегуляції та професійного самоздійснення особистості фахівця// Теорія і практика сучасної психології. - №3, 2018. – С.34-39
4. Лазуренко О.О. Психологічні особливості формування емоційної компетентності майбутнього лікаря: дис. ... канд. психол. н. : 19.00.07. – Київ, 2017. – 270 с.
5. Лазуренко О.О. Тенденції модернізації професійно-психологічної підготовки лікарів: компетентнісний підхід / О.О. Лазуренко // Психологічний часопис. – №1 (11) 2018. – С. 87-100.
6. Максименко С. Д., Максименко К.С., Папуча М.В. Медична психологія / За редакцією академіка С.Д. Максименка. 2-ге видання. Підручник. – Вінниця: Нова Книга, 2010 – 520 с.
7. Максименко С. Д., Максименко К.С., Папуча М.В. Психологія особистості.: - К.: Видавництво ТОВ «КММ», 2007, - 296 с.

8. Синдром «професійного вигорання» та професійна кар'єра працівників освітніх організацій: гендерні аспекти: Навч. посіб. для студ.вищ. навч. закл. та слухачів ін-тів післядиплом. освіти/За наук. ред.. С.Д.Максименка, Л.М. Карамушки, Т.В. Зайчикової – К.: Міленіум, 2004. – 264 с.
9. Тертична Н.А., Лазуренко О.О. Компетентність як ціннісна орієнтація у професійній підготовці медичного психолога / О. О. Лазуренко, Н.А. Тертична // Особистість та її історія: Зб. матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції. – Ніжин, 2017. – С. 103-105.
10. Тертична Н.А., Лазуренко О.О. Фаховий досвід та професійне вигорання медичних працівників // Fundamental and applied researches in practice of leading scientific schools. Volume 25, Number 1, 2018. – С. 129-134.

Тема 6. Психологічне забезпечення ефективної діяльності лікаря (практичне заняття – 2 год.)

План заняття.

1. Професійні здібності.
2. Аналіз ключових компетенцій лікаря.
3. Аналіз особистої професійної позиції та ідентифікації.
4. Методики оцінки індивідуальних якостей спеціаліста.
5. Професіограма фахівця.
6. Психофізіологічна складова діяльності фахівців. Професійний відбір спеціалістів.
7. Співвідношення реального та ідеального професійного «Я»- образу.

Питання для контролю та самоконтролю:

1. Визначення сутності ефективної діяльності.
2. Психологічний зміст діяльності медичного працівника.
3. Фактори забезпечення ефективної професійної діяльності.

Теми рефератів:

Професійне самовизначення.

Мотиваційна складова здійснення професійної діяльності.

Рекомендована література

Основна:

1. Кокун О.М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця: Монографія. – К.: ДП «Інформ.-аналіт.агенство», 2012. – 200 с.
2. Корольчук М.С. Психофізіологія діяльності: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Ельга, Ника-Центр, 2009. – 400 с.
3. Лазуренко О.О., Сміла Н.В. Психологічна готовність майбутнього лікаря до професійної діяльності. Навчально-методичний посібник. - К.: Інтерсервіс, 2018. - 111 с.

4. Лазуренко О.О. Проблема особистісно-професійного становлення майбутнього лікаря та шляхи її вирішення у практиці вищої медичної школи // Психологічний часопис. - №4 (14) 2018.

Додаткова:

1. Вежновець Т.А. Соціально-психологічне моделювання кадрового менеджменту у сфері охорони здоров'я: автореф.дис....д-ра мед.наук: 14.02.03/ Т.А. Вежновець. – К., 2017. – 44 с.
2. Городнова Н.М. Кабінет психолога в системі освіти. – К.: Шк. світ, 2009. – 128 с.
3. Лазуренко О.О. Проблема саморегуляції та професійного самоздійснення особистості фахівця// Теорія і практика сучасної психології. - №3, 2018. – С.34-39
4. Лазуренко О.О. Психологічні особливості формування емоційної компетентності майбутнього лікаря: дис. ... канд. психол. н. : 19.00.07. – Київ, 2017. – 270 с.
5. Лазуренко О.О. Тенденції модернізації професійно-психологічної підготовки лікарів: компетентнісний підхід / О.О. Лазуренко // Психологічний часопис. – №1 (11) 2018. – С. 87-100.
6. Максименко С. Д., Максименко К.С., Папуча М.В. Медична психологія / За редакцією академіка С.Д. Максименка. 2-ге видання. Підручник. – Вінниця: Нова Книга, 2010 – 520 с.
7. Максименко С. Д., Максименко К.С., Папуча М.В. Психологія особистості.: - К.: Видавництво ТОВ «КММ», 2007, - 296 с.
8. Синдром «професійного вигорання» та професійна кар'єра працівників освітніх організацій: гендерні аспекти: Навч. посіб. для студ.вищ. навч. закл. та слухачів ін-тів післядиплом. освіти/За наук. ред.. С.Д.Максименка, Л.М. Карамушки, Т.В. Зайчикової – К.: Міленіум, 2004. – 264 с.
9. Тертична Н.А., Лазуренко О.О. Компетентність як ціннісна орієнтація у професійній підготовці медичного психолога / О. О. Лазуренко, Н.А. Тертична // Особистість та її історія: Зб. матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції. – Ніжин, 2017. – С. 103-105.
- 10.Тертична Н.А., Лазуренко О.О. Фаховий досвід та професійне вигорання медичних працівників // Fundamental and applied researches in practice of leading scientific schools. Volume 25, Number 1, 2018. – С. 129-134.

Тема 7. Психологічні складові професіоналізму

(Практичне заняття – 2 год.)

План заняття.

1. Поняття професіоналізму в психології.
2. Компоненти професіоналізму фахівця.

3. Професіонал як суб'єкт професійної діяльності.
4. Критерії визначення професіоналізму.
5. Професійні компетенції та компетентності фахівця.
6. Складові професіоналізму медичного працівника.

Питання для контролю та самоконтролю:

1. Професійне становлення фахівця.
2. Етапи професійного розвитку.
3. Поняття професіоналізму.
4. Критерії професіоналізму
5. Складові професіоналізму медичного працівника

Теми доповідей і рефератів (презентацій):

Розуміння професіоналізму особистості та діяльності у зарубіжній та вітчизняній психології

Професіоналізм та непрофесіоналізм особистості

Професійні компетенції та компетентності фахівця.

Компоненти професіоналізму фахівця.

Рекомендована література

Основна:

1. Кокун О.М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця: Монографія. – К.: ДП «Інформ.-аналіт.агенство», 2012. – 200 с.
2. Корольчук М.С. Психофізіологія діяльності: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Ельга, Ника-Центр, 2009. – 400 с.
3. Лазуренко О.О., Сміла Н.В. Психологічна готовність майбутнього лікаря до професійної діяльності. Навчально-методичний посібник. - К.: Інтерсервіс, 2018. - 111 с.
4. Лазуренко О.О. Проблема особистісно-професійного становлення майбутнього лікаря та шляхи її вирішення у практиці вищої медичної школи // Психологічний часопис. - №4 (14) 2018.

Додаткова:

1. Вежновець Т.А. Соціально-психологічне моделювання кадрового менеджменту у сфері охорони здоров'я: автореф.дис....д-ра мед.наук: 14.02.03/ Т.А. Вежновець. – К., 2017. – 44 с.
2. Городнова Н.М. Кабінет психолога в системі освіти. – К.: Шк. світ, 2009. – 128 с.
3. Лазуренко О.О. Проблема саморегуляції та професійного самоздійснення особистості фахівця// Теорія і практика сучасної психології. - №3, 2018. – С.34-39

4. Лазуренко О.О. Психологічні особливості формування емоційної компетентності майбутнього лікаря: дис. ... канд. психол. н. : 19.00.07. – Київ, 2017. – 270 с.
5. Лазуренко О.О. Тенденції модернізації професійно-психологічної підготовки лікарів: компетентнісний підхід / О.О. Лазуренко // Психологічний часопис. – №1 (11) 2018. – С. 87-100.
6. Максименко С. Д., Максименко К.С., Папуча М.В. Медична психологія / За редакцією академіка С.Д. Максименка. 2-ге видання. Підручник. – Вінниця: Нова Книга, 2010 – 520 с.
7. Максименко С. Д., Максименко К.С., Папуча М.В. Психологія особистості.: - К.: Видавництво ТОВ «КММ», 2007, - 296 с.
8. Синдром «професійного вигорання» та професійна кар'єра працівників освітніх організацій: гендерні аспекти: Навч. посіб. для студ.вищ. навч. закл. та слухачів ін-тів післядиплом. освіти/За наук. ред.. С.Д.Максименка, Л.М. Карамушки, Т.В. Зайчикової – К.: Міленіум, 2004. – 264 с.
9. Тертична Н.А., Лазуренко О.О. Компетентність як ціннісна орієнтація у професійній підготовці медичного психолога / О. О. Лазуренко, Н.А. Тертична // Особистість та її історія: Зб. матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції. – Ніжин, 2017. – С. 103-105.
- 10.Тертична Н.А., Лазуренко О.О. Фаховий досвід та професійне вигорання медичних працівників // Fundamental and applied researches in practice of leading scientific schools. Volume 25, Number 1, 2018. – С. 129-134.

Тема 8. Вплив професійної діяльності на особистість

(практичне заняття – 2 год.)

План заняття.

1. Професійний розвиток.
2. Вплив особливостей професійної діяльності на особистість.
3. Етап формування професійних намірів. Етап базової професійної освіти. Етап професійної діяльності: стадія професійного становлення, стадія професійного росту, стадія професійного майстерства, стадія професійної реадптації.
4. Кризи професійного становлення особистості.

Питання для контролю та самоконтролю:

1. Психологічні особливості та чинники професійного розвитку фахівців.
2. Вікові особливості професійного становлення і розвитку особистості.
3. Чинники професійного розвитку лікаря.
4. Фактори кризи професійного розвитку.
5. Фактори професійного успіху

Теми рефератів:

Особливості проофесійного розвитку фахівців медичної галузі.
Професійна кар'єра і професійне становлення лікаря.
Бар'єри професійного становлення.

Рекомендована література

Основна:

1. Кокун О.М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця: Монографія. – К.: ДП «Інформ.-аналіт.агенство», 2012. – 200 с.
2. Корольчук М.С. Психофізіологія діяльності: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Ельга, Ника-Центр, 2009. – 400 с.
3. Лазуренко О.О., Сміла Н.В. Психологічна готовність майбутнього лікаря до професійної діяльності. Навчально-методичний посібник. - К.: Інтерсервіс, 2018. - 111 с.
4. Лазуренко О.О. Проблема особистісно-професійного становлення майбутнього лікаря та шляхи її вирішення у практиці вищої медичної школи // Психологічний часопис. - №4 (14) 2018.

Додаткова:

1. Вежновець Т.А. Соціально-психологічне моделювання кадрового менеджменту у сфері охорони здоров'я: автореф.дис....д-ра мед.наук: 14.02.03/ Т.А. Вежновець. – К., 2017. – 44 с.
2. Городнова Н.М. Кабінет психолога в системі освіти. – К.: Шк. світ, 2009. – 128 с.
3. Лазуренко О.О. Проблема саморегуляції та професійного самоздійснення особистості фахівця// Теорія і практика сучасної психології. - №3, 2018. – С.34-39
4. Лазуренко О.О. Психологічні особливості формування емоційної компетентності майбутнього лікаря: дис. ... канд. психол. н. : 19.00.07. – Київ, 2017. – 270 с.
5. Лазуренко О.О. Тенденції модернізації професійно-психологічної підготовки лікарів: компетентнісний підхід / О.О. Лазуренко // Психологічний часопис. – №1 (11) 2018. – С. 87-100.
6. Максименко С. Д., Максименко К.С., Папуча М.В. Медична психологія / За редакцією академіка С.Д. Максименка. 2-ге видання. Підручник. – Вінниця: Нова Книга, 2010 – 520 с.
7. Максименко С. Д., Максименко К.С., Папуча М.В. Психологія особистості.: - К.: Видавництво ТОВ «КММ», 2007, - 296 с.
8. Синдром «професійного вигорання» та професійна кар'єра працівників освітніх організацій: гендерні аспекти: Навч. посіб. для студ.вищ. навч. закл. та слухачів ін-тів післядиплом. освіти/За наук. ред.. С.Д.Максименка, Л.М. Карамушки, Т.В. Зайчикової – К.: Міленіум, 2004. – 264 с.
9. Тертична Н.А., Лазуренко О.О. Компетентність як ціннісна орієнтація у професійній підготовці медичного психолога / О. О. Лазуренко, Н.А.

Тертична // Особистість та її історія: Зб. матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції. – Ніжин, 2017. – С. 103-105.

10. Тертична Н.А., Лазуренко О.О. Фаховий досвід та професійне вигорання медичних працівників // Fundamental and applied researches in practice of leading scientific schools. Volume 25, Number 1, 2018. – С. 129-134.

Тема 9. Психологічні аспекти феномену «емоційного» вигорання у медичних працівників.

(практичне заняття – 2 год.)

План заняття.

1. Синдром емоційного вигорання як наслідок професійної діяльності лікарів.
2. Психологічний аналіз професійного стресу в медичних закладах.
3. Психологічні особливості синдрому “емоційного вигорання” у медичних працівників.
4. Технологія подолання стресу та синдрому “емоційного/професійного вигорання” в медичних закладах.
5. Механізми психологічного захисту при синдромі вигорання.

Питання для контролю та самоконтролю:

1. Історія терміну «синдром емоційного вигорання»
2. Підходи щодо визначення синдрому емоційного вигорання в психології
3. Причини та симптоми вигорання.
4. Професійне вигорання медичного працівника.

Теми доповідей (презентацій), рефератів:

Дослідження проблеми емоційного вигорання в психології.

Методики діагностики синдрому емоційного вигорання. Методики діагностики психосоматичних розладів.

Рекомендована література:

Основна:

1. Кокун О.М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця: Монографія. – К.: ДП «Інформ.-аналіт.агенство», 2012. – 200 с.
2. Корольчук М.С. Психофізіологія діяльності: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Ельга, Ника-Центр, 2009. – 400 с.
3. Лазуренко О.О., Сміла Н.В. Психологічна готовність майбутнього лікаря до професійної діяльності. Навчально-методичний посібник. - К.: Інтерсервіс, 2018. - 111 с.

4. Лазуренко О.О. Проблема особистісно-професійного становлення майбутнього лікаря та шляхи її вирішення у практиці вищої медичної школи // Психологічний часопис. - №4 (14) 2018.

Додаткова:

1. Вежновець Т.А. Соціально-психологічне моделювання кадрового менеджменту у сфері охорони здоров'я: автореф.дис....д-ра мед.наук: 14.02.03/ Т.А. Вежновець. – К., 2017. – 44 с.
2. Городнова Н.М. Кабінет психолога в системі освіти. – К.: Шк. світ, 2009. – 128 с.
3. Лазуренко О.О. Проблема саморегуляції та професійного самоздійснення особистості фахівця// Теорія і практика сучасної психології. - №3, 2018. – С.34-39
4. Лазуренко О.О. Психологічні особливості формування емоційної компетентності майбутнього лікаря: дис. ... канд. психол. н. : 19.00.07. – Київ, 2017. – 270 с.
5. Лазуренко О.О. Тенденції модернізації професійно-психологічної підготовки лікарів: компетентнісний підхід / О.О. Лазуренко // Психологічний часопис. – №1 (11) 2018. – С. 87-100.
6. Максименко С. Д., Максименко К.С., Папуча М.В. Медична психологія / За редакцією академіка С.Д. Максименка. 2-ге видання. Підручник. – Вінниця: Нова Книга, 2010 – 520 с.
7. Максименко С. Д., Максименко К.С., Папуча М.В. Психологія особистості.: - К.: Видавництво ТОВ «КММ», 2007, - 296 с.
8. Синдром «професійного вигорання» та професійна кар'єра працівників освітніх організацій: гендерні аспекти: Навч. посіб. для студ.вищ. навч. закл. та слухачів ін-тів післядиплом. освіти/За наук. ред.. С.Д.Максименка, Л.М. Карамушки, Т.В. Зайчикової – К.: Міленіум, 2004. – 264 с.
9. Тертична Н.А., Лазуренко О.О. Компетентність як ціннісна орієнтація у професійній підготовці медичного психолога / О. О. Лазуренко, Н.А. Тертична // Особистість та її історія: Зб. матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції. – Ніжин, 2017. – С. 103-105.
- 10.Тертична Н.А., Лазуренко О.О. Фаховий досвід та професійне вигорання медичних працівників // Fundamental and applied researches in practice of leading scientific schools. Volume 25, Number 1, 2018. – С. 129-134.

Тема № 10. Корекція і профілактика професійного вигорання.

(практичне заняття – 2 год.)

План заняття:

План заняття.

1. Синдром емоційного вигорання як наслідок професійної діяльності

- лікарів.
2. Психологічний аналіз професійного стресу в медичних закладах.
 3. Психологічні особливості синдрому “емоційного вигорання” у медичних працівників.
 4. Технологія подолання стресу та синдрому “емоційного/професійного вигорання” в медичних закладах.
 5. Механізми психологічного захисту при синдромі вигорання.
 6. Корекція і профілактика професійного вигорання.

Питання для контролю та самоконтролю:

1. Історія терміну «синдром емоційного вигорання»
2. Підходи щодо визначення синдрому емоційного вигорання в психології
3. Причини та симптоми вигорання.
4. Професійне вигорання медичного працівника.
5. Корекція і профілактика професійного вигорання.

Теми доповідей (презентацій), рефератів:

Дослідження проблеми емоційного вигорання в психології.

Методики діагностики синдрому емоційного вигорання.

Методики діагностики психосоматичних розладів.

Рекомендована література:

Основна:

1. Кокун О.М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця: Монографія. – К.: ДП «Інформ.-аналіт.агенство», 2012. – 200 с.
2. Корольчук М.С. Психофізіологія діяльності: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Ельга, Ника-Центр, 2009. – 400 с.
3. Лазуренко О.О., Сміла Н.В. Психологічна готовність майбутнього лікаря до професійної діяльності. Навчально-методичний посібник. - К.: Інтерсервіс, 2018. - 111 с.
4. Лазуренко О.О. Проблема особистісно-професійного становлення майбутнього лікаря та шляхи її вирішення у практиці вищої медичної школи // Психологічний часопис. - №4 (14) 2018.

Додаткова:

1. Вежновець Т.А. Соціально-психологічне моделювання кадрового менеджменту у сфері охорони здоров'я: автореф.дис....д-ра мед.наук: 14.02.03/ Т.А. Вежновець. – К., 2017. – 44 с.
2. Городнова Н.М. Кабінет психолога в системі освіти. – К.: Шк. світ, 2009. – 128 с.

3. Лазуренко О.О. Проблема саморегуляції та професійного самоздійснення особистості фахівця// Теорія і практика сучасної психології. - №3, 2018. – С.34-39
4. Лазуренко О.О. Психологічні особливості формування емоційної компетентності майбутнього лікаря: дис. ... канд. психол. н. : 19.00.07. – Київ, 2017. – 270 с.
5. Лазуренко О.О. Тенденції модернізації професійно-психологічної підготовки лікарів: компетентнісний підхід / О.О. Лазуренко // Психологічний часопис. – №1 (11) 2018. – С. 87-100.
6. Максименко С. Д., Максименко К.С., Папуча М.В. Медична психологія / За редакцією академіка С.Д. Максименка. 2-ге видання. Підручник. – Вінниця: Нова Книга, 2010 – 520 с.
7. Максименко С. Д., Максименко К.С., Папуча М.В. Психологія особистості.: - К.: Видавництво ТОВ «КММ», 2007, - 296 с.
8. Синдром «професійного вигорання» та професійна кар'єра працівників освітніх організацій: гендерні аспекти: Навч. посіб. для студ.вищ. навч. закл. та слухачів ін-тів післядиплом. освіти/За наук. ред.. С.Д.Максименка, Л.М. Карамушки, Т.В. Зайчикової – К.: Міленіум, 2004. – 264 с.
9. Тертична Н.А., Лазуренко О.О. Компетентність як ціннісна орієнтація у професійній підготовці медичного психолога / О. О. Лазуренко, Н.А. Тертична // Особистість та її історія: Зб. матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції. – Ніжин, 2017. – С. 103-105.
10. Тертична Н.А., Лазуренко О.О. Фаховий досвід та професійне вигорання медичних працівників // Fundamental and applied researches in practice of leading scientific schools. Volume 25, Number 1, 2018. – С. 129-134.

Тема № 11. Формування професійної психологічної компетентності фахівця.

(практичне заняття – 2 год.)

План заняття:

1. Поняття професійної компетентності.
2. Проблема визначення компетентності у психології.
3. Психологічна компетентність як складова професійної діяльності.
4. Структурні складові професійної психологічної компетентності лікаря.

Питання для контролю та самоконтролю:

1. Категорії «компетентність» і «компетенція» в психології.
2. Проблема компетентності в науці.
3. Проблема формування професійної психологічної компетентності майбутнього лікаря.

Теми доповідей і рефератів (презентацій):

Емоційний аспект професійної діяльності лікаря.

Психологічна готовність лікаря, медичного психолога до професійної діяльності.

Поняття емоційної компетентності в психології.

Рекомендована література:

Основна:

1. Кокун О.М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця: Монографія. – К.: ДП «Інформ.-аналіт.агенство», 2012. – 200 с.
2. Корольчук М.С. Психофізіологія діяльності: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Ельга, Ника-Центр, 2009. – 400 с.
3. Лазуренко О.О., Сміла Н.В. Психологічна готовність майбутнього лікаря до професійної діяльності. Навчально-методичний посібник. - К.: Інтерсервіс, 2018. - 111 с.
4. Лазуренко О.О. Проблема особистісно-професійного становлення майбутнього лікаря та шляхи її вирішення у практиці вищої медичної школи // Психологічний часопис. - №4 (14) 2018.

Додаткова:

1. Вежновець Т.А. Соціально-психологічне моделювання кадрового менеджменту у сфері охорони здоров'я: автореф.дис....д-ра мед.наук: 14.02.03/ Т.А. Вежновець. – К., 2017. – 44 с.
2. Городнова Н.М. Кабінет психолога в системі освіти. – К.: Шк. світ, 2009. – 128 с.
3. Лазуренко О.О. Проблема саморегуляції та професійного самоздійснення особистості фахівця// Теорія і практика сучасної психології. - №3, 2018. – С.34-39
4. Лазуренко О.О. Психологічні особливості формування емоційної компетентності майбутнього лікаря: дис. ... канд. психол. н. : 19.00.07. – Київ, 2017. – 270 с.
5. Лазуренко О.О. Тенденції модернізації професійно-психологічної підготовки лікарів: компетентнісний підхід / О.О. Лазуренко // Психологічний часопис. – №1 (11) 2018. – С. 87-100.
6. Максименко С. Д., Максименко К.С., Папуча М.В. Медична психологія / За редакцією академіка С.Д. Максименка. 2-ге видання. Підручник. – Вінниця: Нова Книга, 2010 – 520 с.
7. Максименко С. Д., Максименко К.С., Папуча М.В. Психологія особистості.: - К.: Видавництво ТОВ «КММ», 2007, - 296 с.

8. Синдром «професійного вигорання» та професійна кар'єра працівників освітніх організацій: гендерні аспекти: Навч. посіб. для студ.вищ. навч. закл. та слухачів ін-тів післядиплом. освіти/За наук. ред.. С.Д.Максименка, Л.М. Карамушки, Т.В. Зайчикової – К.: Міленіум, 2004. – 264 с.
9. Тертична Н.А., Лазуренко О.О. Компетентність як ціннісна орієнтація у професійній підготовці медичного психолога / О. О. Лазуренко, Н.А. Тертична // Особистість та її історія: Зб. матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції. – Ніжин, 2017. – С. 103-105.
10. Тертична Н.А., Лазуренко О.О. Фаховий досвід та професійне вигорання медичних працівників // Fundamental and applied researches in practice of leading scientific schools. Volume 25, Number 1, 2018. – С. 129-134.